

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут забезпечення якості вищої освіти
Система управління якістю

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ ректора
Полтавського університету економіки і
торгівлі
№ 193-Н від 24 вересня 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
Полтавського університету економіки і
торгівлі
Протокол № 9 від 24 вересня 2025 року

Ректор



Олександр ПЕСТУЛЯ

Голова Вченої ради



Олександр ПЕСТУЛЯ

Положення про си́лабус навчальної дисципліни (ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25)

Полтава-2025

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО ДИРЕКТОРОМ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Гасій Олена Володимирівна, к. е. н., доцент

2 РОЗРОБНИКИ:

директор Навчально-наукового інституту
забезпечення якості вищої освіти **Гасій Олена
Володимирівна**, к. е. н., доцент;
заступник директора Навчально-наукового
інституту забезпечення якості вищої освіти
Молчанова Наталія Юрївна, к. т. н., доцент.

3 ЕКСПЕРТНА
ГРУПА:

доцент кафедри правознавства **Кульчій Олег
Олександрович**, к.ю.н., доцент;
завідувач кафедри комп'ютерних наук та
інформаційних технологій **Ольховська Олена
Володимирівна**, к.фіз.-м.н., доцент.

4 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ 2020 р.

5 ТЕРМІН
ПЕРЕГЛЯДУ ДПСЯ 2030 р.

Актуалізовано				
Роки	2023 р.	2025 р.	20... р.	20... р.
Дата		24 вересня		
Підпис		<i>Гасій О.В.</i>		
П. І. П.	Гасій О.В.	Гасій О. В.		

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025 р.

Цей документ не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений без дозволу ПУЕТ

Зміст

1. Призначення та галузь використання.....	4
2. Мета.....	5
3. Відповідальність.....	5
4. Структура си­ла­бу­су на­в­чаль­ної дис­ци­плі­ни.....	6
5. Загальні вимоги.....	6
Додаток.....	9

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про силабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 4 із 13

1. Призначення та галузь використання

1.1. Положення про силабус – це нормативний документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність науково-педагогічного працівника і здобувача вищої освіти при викладанні окремих навчальних дисциплін.

1.2. Це положення є обов'язковим для використання в діяльності кафедр при здійсненні освітнього процесу.

1.3. Викладені в положенні принципи і рекомендації, розроблені відповідно до Конституції України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (зі змінами та доповненнями), Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-19 (зі змінами та доповненнями), Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами та доповненнями), Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР зі змінами, Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 року № 2811-IX, наказів та інструктивних листів Міністерства освіти та науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Статуту Полтавського університету економіки і торгівлі, Стратегії Полтавського університету економіки і торгівлі на 2023-2027 рр., Концепції діяльності Полтавського університету економіки і торгівлі, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Полтавського університету економіки і торгівлі, Положення про запобігання випадкам академічного плагіату, Положення про робочу програму навчальної дисципліни Полтавського університету економіки і торгівлі, Положення про академічну доброчесність, Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти, Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену та інших документів системи управління якістю.

1.4. Зміст положення не суперечить державним та галузевим стандартам, нормативно-методичним документам щодо організації діяльності та управління кафедрами закладу вищої освіти. Його розробка здійснювалась з урахуванням вимог нормативних документів Міністерства освіти та науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, системи управління якістю Полтавського університету економіки і торгівлі (далі – ПУЕТ), розроблених відповідно до вимог стандарту «Система управління якістю. Вимоги» (ISO 9001:2015).

1.5. Положення вводиться в дію наказом ректора після затвердження Вченою радою Університету. У разі виникнення необхідності документ підлягає перегляду. Пропозиції щодо внесення змін у зміст документу можуть вносити перший проректор, директори навчально-наукових інститутів, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації, завідувачі кафедр, керівники відповідних структурних підрозділів, діяльність яких пов'язана з функціонуванням освітнього процесу в університеті. Перегляд змісту

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про силабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 5 із 13

документу з врахуванням запропонованих змін здійснює директор Навчально-наукового інституту забезпечення вищої освіти.

2. Мета

2.1. Метою даного документу є визначення вимог щодо розробки науково-педагогічними працівниками силабусу та доведення його до здобувачів університету.

2.2. Силабус – це документ, який надає основну інформацію про освітній компонент у стислій формі, зокрема може включати тематику, види завдань, критерії оцінювання тощо. В ньому представляються процедури (у т.ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять та інші політики. На відміну від робочої програми навчальної дисципліни і навчально-методичного комплексу **силабус створюється для студента в електронному вигляді. Затвердження не потребує.**

2.3. У процесі розроблення силабусів науково-педагогічний працівник, користуючись наданим йому Законом України «Про вищу освіту» правом на академічну свободу, а також орієнтуючись на зазначені в ОП очікувані результати навчання і компетентності, може самостійно визначати програмний зміст курсу, логіку, структуру його вивчення, комплекс методів та освітніх технологій, засоби навчання, засоби діагностики й контролю, а також доповнювати вищезазначений перелік необхідними, за його переконанням, складовими та додатковими інформаційними й методичними матеріалами.

3. Відповідальність

3.1. Загальну відповідальність за впровадження вимог даного документу несе перший проректор.

3.2. Відповідальність за організацію і доведення силабусів навчальних дисциплін до здобувачів покладається на директора інституту, завідувача кафедри.

3.3. Відповідальність за своєчасність розробки силабусу навчальної дисципліни відповідно до вимог даного Положення та його доведення до студентів академічних груп несе науково-педагогічний працівник кафедри.

3.4. Відповідальність за забезпечення підтримки та своєчасного розміщення силабусів навчальних дисциплін на сайтах кафедр несе інформаційний центр.

3.5. Відповідальність за проведення внутрішнього аудиту якості управління освітньою діяльністю кафедр, інститутів, за своєчасну актуалізацію даного документу та доведення змін до кафедр покладається на директора Навчально-наукового інституту забезпечення якості вищої освіти.

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про силабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 6 із 13

4. Структура силабусу навчальної дисципліни

Структура силабусу навчальної дисципліни включає:

- інформацію про навчальну дисципліну
- опис навчальної дисципліни;
- перелік коментентностей та програмні результати навчання;
- тематичний план вивчення навчальної дисципліни;
- інформаційні джерела;
- політики університету (оцінювання, відвідування, академічної доброчесності, вирішення конфліктних ситуацій тощо);
- програмне забезпечення навчальної дисципліни.

5. Загальні вимоги

5.1. Інформація про навчальну дисципліну (додаток А). Силабус містить назву інституту, кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна; назву навчальної дисципліни, курс та семестр її вивчення; галузь знань, шифр та назву спеціальності, назву освітньої програми (спеціалізації); навчальний рік; прізвище, ім'я та по-батькові науково-педагогічних працівників, які викладають дану навчальну дисципліну, науковий ступінь, вчене звання, посада, контактний телефон, електронна адреса чи персональний сайт науково-педагогічних працівників. Дні занять: посилання на розклад. Консультації: посилання на сайт кафедри з графіком консультацій. Сторінка дистанційного курсу: посилання на платформу дистанційного навчання MOODLE.

5.2. Опис навчальної дисципліни включає:

- мету вивчення навчальної дисципліни, яка формується відповідно до робочої програми навчальної дисципліни (короткий та чітко сформульований запис про досягнення головного результату при вивченні даної навчальної дисципліни та спрямування її вивчення);
- тривалість (кількість кредитів, загальну кількість годин вивчення навчальної дисципліни та у розрізі видів навчальної роботи – ці дані беруться із навчального плану відповідної освітньої програми спеціальності або із робочої програми навчальної дисципліни);
- форми та методи навчання;
- система поточного та підсумкового контролю викладається відповідно до робочої програми навчальної дисципліни;
- базові знання;
- мова викладання.

5.3. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, та **програмні результати навчання, передбачені** освітньою програмою.

5.4. Тематичний план вивчення навчальної дисципліни:

- назва теми;
- види робіт;

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про силабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 7 із 13

- завдання самостійної роботи у розрізі тем (назва науково-дослідного завдання тощо).

Перелік тем повинен відповідати робочій програмі навчальної дисципліни. Завдання самостійної роботи у розрізі тем навчальної дисципліни конкретизуються відповідно до мети освітньої програми і впливають із поставленої мети.

5.5. **Інформаційні джерела** включають оптимальну кількість основних та додаткових джерел відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Основні джерела – базові підручники та посібники, необхідні нормативно-правові акти, стандарти, дистанційний курс. Додаткові джерела можуть включати 10-15 джерел. За необхідності додаються інтернет-джерела.

5.6. **Програмне забезпечення навчальної дисципліни.** Зазначається програмне забезпечення, яке використовується при вивченні навчальної дисципліни.

5.7. **Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання.** Кожен науково-педагогічний працівник кафедри, за яким закріплена відповідна навчальна дисципліна, доводить до здобувачів систему вимог та правил їх поведінки на навчальних заняттях, що повинно забезпечувати високу результативність освітнього процесу і є обов'язковою для студентів. Основними принципами проведення навчальних занять повинні бути відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку. Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. Доводяться інші політики університету згідно з внутрішніми документами ЗВО.

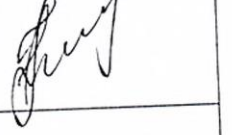
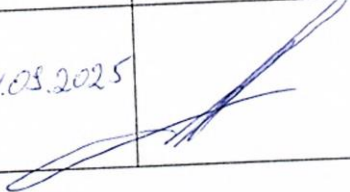
5.8. Силабус навчальної дисципліни в електронному вигляді розміщується на сайті кафедри в закладці «Навчально-методичне забезпечення».

5.9. Зразок силабусу навчальної дисципліни розміщено у Додатку 2.

5.10. Актуалізація силабусу здійснюється науково-педагогічними працівниками **щорічно** до початку навчального року.

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про си́лабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 8 із 13

Погодження змісту документа

№ з/п	Посада	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ	Дата	Підпис
1	Перший проректор	Наталія ПЕДЧЕНКО	24.08.2025	
2	Директор Навчально-наукового інституту денної освіти	Аліна ТКАЧЕНКО	24.08.2025	
3	Директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання	Віталіна ШИМАНОВСЬКА	24.08.2025	
4	В.о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти	Сергій ГАРКУША	24.08.2025	

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про си́лабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 9 із 13

Зразок оформлення змісту си́лабусу

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут _____

Кафедра _____

СИЛАБУС

навчальної дисципліни _____

на 20__-20__ навчальний рік

курс та семестр вивчення _____

освітня програма/спеціалізація « _____ »

спеціальність _____

код

назва спеціальності

галузь знань _____

код

назва галузі знань

ступінь вищої освіти _____

молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії

прізвище, ім'я та по-батькові НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада _____

контактний телефон, _____

електронна адреса (або персональний сайт) _____

Дні занять: *посилання на розклад навчальних занять*

Консультації: *посилання на сайт кафедри, де розміщений з графіком консультацій з навчальної дисципліни*

Сторінка дистанційного курсу: *посилання на платформу дистанційного навчання MOODLE.*

Опис навчальної дисципліни

Мета	Мета та спрямування вивчення навчальної дисципліни
Тривалість	Кількість кредитів ЄКТС/разом годин (години лекцій, практичних (або семінарських, або лабораторних) занять, години самостійної роботи). Наприклад: 5 кредитів ЄКТС / 150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Наприклад: Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи: інструктування, інфографіка, творчі роботи, узагальнення і систематизації знань, частково-пошукові, генерації ідей, симуляційні, дискусійні
Система поточного та	Поточний контроль: тестування, виконання завдань самостійної роботи, виконання поточних модульних робіт

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про си́лабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 10 із 13

підсумкового контролю	Підсумковий контроль: залік (ПМК), екзамен, захист курсової роботи (проєкту)
Базові знання	Базові знання, вміння, навички, необхідні для вивчення даної дисципліни, та передують її вивченню
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання (ПР 1, ПР 2..).	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (ЗК 1 ..., СК 1)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Назва та порядковий номер модуля		

**Інформаційні джерела
Основні**

1.
2. ...

Додаткові

1.
2. ...

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Зазначається програмне забезпечення, яке використовується при вивченні навчальної дисципліни.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти

Наприклад: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу *посилання*.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти (*посилання*)

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості *присилання*.

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про си́лабус навчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 11 із 13

Положення про повторне навчання *посилання*.

Політика щодо відвідування. Наприклад: Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності.

Наприклад: Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Кодекс честі студента (*посилання*).

Положення про академічну доброчесність» (*посилання*).

Положення про запобігання випадків академічного плагіату (*посилання*).

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти (*посилання*).

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (*посилання*).

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти *посилання*; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) (*посилання*).

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій (*посилання*)

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену (*посилання*)

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (*посилання*).

Політика підтримки учасників освітнього процесу. З метою покращення психологічної підтримки учасників освітнього процесу функціонує:

психологічна служба: (*посилання*).

студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ (*посилання*)

уповноважений з прав корупції (*посилання*).

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/uk/bezpeka-zhittiediyalnosti>

Оцінювання (зразок)

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни):

Види робіт	Максимальна кількість балів
За умови підсумкового контролю – екзамен	

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про си́лабус на́вчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 12 із 13

Поточне оцінювання (кількість балів за кожен модуль) з конкретизацією нарахованих балів за видами робіт. Наприклад: Модуль 1 (теми 1-3). Захист домашнього завдання (... балів); обговорення матеріалу практичних занять (... бали); виконання навчальних завдань (8 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (... балів); тестування (... балів); поточна модульна робота (... балів)	15
Модуль 2 (теми 4-8)	25
Модуль 3 (теми 9-12)	20
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100
За умови підсумкового контролю – залік (ПМК)	
Поточне оцінювання (кількість балів за кожен модуль) з конкретизацією нарахованих балів за видами робіт. Наприклад: Модуль 1 (теми 1-3). Захист домашнього завдання (... балів); обговорення матеріалу практичних занять (... бали); виконання навчальних завдань (8 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (... балів); тестування (... балів); поточна модульна робота (... балів)	30
Модуль 2 (теми 4-8)	40
Модуль 3 (теми 9-12)	30
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна		
2. Науково-дослідна		

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

ПУЕТ	Система управління якістю. Положення про си́лабус на́вчальної дисципліни	ДПСЯ ПД – 9-8.2-216-05-25
		Редакція 03
		Сторінка 13 із 13

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю